

Το ζώο μέσα στον άνθρωπο

10/Δεκ/2018 00:04



Του Δημήτρη Τσαρδάκη

Ανεξαιρέσουμε τα εγκλήματα μεταξύ των ανδρών, τα οποία οφείλονται κυρίως σε ξεκαθάρισμα λογαριασμών (σε περιπτώσεις εγκληματικών οργανώσεων), στην καθημερινότητα καταγράφονται δεκάδες βιασμοί και δολοφονίες γυναικών από το λεγόμενο ισχυρό ανδρικό φύλο. Η κοινωνία παρακολουθεί άναυδη το φαινόμενο, ενώ, συγχρόνως, την τρίτη ημέρα είναι πρόθυμη ήδη να το ξεχάσει. Η τελευταία περίπτωση της δολοφονίας της νεαρής φοιτήτριας στη Ρόδο επιβεβαιώνει τον ισχυρισμό μου. Η ωμότητα και η βαρβαρότητα με την οποία εκτελέστηκε αυτή η δολοφονία από τα δύο νεαρά αγόρια (την πέταξαν ζωντανή από τα βράχια στη θάλασσα), μας βάζει να ξανασκεφτούμε τι ακριβώς είναι αυτό που συμβαίνει μέσα στον ψυχισμό του ανθρώπου και μπορεί να σπάει κάθε όριο ανθρωπίνης ηθικής!

Όταν έπεσαν στα χέρια μου τα βιβλία του βιογεωγράφου και εξελικτικού βιολόγου καθηγητή Jared Diamond "Το ανθρώπινο ζώο" και του ανθρωπολόγου Robert Ardrey "Der Wolf in uns" (Ο λύκος μέσα μας), προσπάθησα να αναπλάσω στο μυαλό μου όλο το θεωρητικό υπόβαθρο που παραπέμπει στην εποχή του κυνηγού-τροφοσυλλέκτη της προϊστορικής εποχής. Έρευνες στην περιοχή της ηθολογίας (επιστήμη της συμπεριφοράς των ζώων), έχουν δείξει ότι κανένα ζώο δεν δείχνει τόση ωμότητα και βαρβαρότητα που δείχνει το ανθρώπινο-ζώο, ο επονομαζόμενος "τρίτος χιμπατζής". Το ζώο, ακόμη και όταν διεκδικεί τον χώρο του ή την τροφή του, ποτέ δεν εξοντώνει μέχρι θανάτου το άλλο ζώο. Σε κάθε περίπτωση, το ζώο σκοτώνει μόνον όταν είναι νηστικό, και πάλι ποτέ δεν προβαίνει σε μία μαζική γενοκτονία της αγέλης. Ο άνθρωπος, σε αντίθεση με το ζώο, σκοτώνει όταν είναι χορτάτος και θέλει να ικανοποιήσει τα κτηνώδη ένστικτά του. Η γυναίκα, συνήθως, είναι το εύκολο θύμα του, πρώτον γιατί το αξιολογεί ως "σεξουαλικό αντικείμενο" και δεύτερον επειδή, σε σχέση με τον άνδρα, υστερεί σε φυσική δύναμη και είναι, κατά κάποιον τρόπο, ανυπεράσπιστα μπροστά στην ανδρική βιαιότητα. Να θυμίσω εδώ ότι και στην περίπτωση των σατανιστών της Παλλήνης, είχαν επιλεγεί δύο γυναίκες για θυσία στον σατανά.

Αλλάτο ζήτημα είναι βαθιά ψυχογενετικό. Πριν από περίπου 60 χιλιάδες χρόνια οι Cro-Magnon

εξόντωσαν τους Neandertalensis προκειμένου να πάρουν τη θέση τους. Τόσο οι Κρο-μανιόν όσο και οι Νεαντερτάλιοι έζησαν για χιλιάδες χρόνια ως κυνηγοί- τροφοσυλλέκτες και η επιθετικότητα ήταν η αναγκαία βιολογική συνθήκη, που τους εξασφάλισε την επιβίωσή τους. Έκτοτε, τα γενετικά χαρακτηριστικά του Sapiens, σε ό,τι αφορά τη βία και την επιθετικότητα, δεν άλλαξαν καθόλου, δεδομένου ότι οι γενετικές μεταβολές είναι μακρόσυρτες διαδικασίες. Αυτό σημαίνει ότι ο σύγχρονος Sapiens φέρνει βαθιά ριζωμένα μέσα στον εσώτερο ψυχισμό του όλα τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του ανθρώπου κυνηγού-τροφοσυλλέκτη. Αυτό που εμείς σήμερα αποκαλούμε "πολιτισμένος άνθρωπος" είναι το ψεύτικο ρετουσάρισμα που του προσδίδει ο φανταχτερός πολιτισμός μας. Επί της ουσίας, κάτω από ορισμένες συνθήκες, αφήνει να εκδηλωθεί όλο το ψυχογενετικό φορτίο της ωμότητας και της βαρβαρότητας, όταν το "αντικείμενο του πόθου" προκαλεί και εξάπτει τη βουλιμία του.

Τόσο Schopenhauer όσο και ο Nietzsche (όπως και ο Pascal νωρίτερα) μας υπέδειξαν το μέγεθος της ανθρώπινης αθλιότητας και βαρβαρότητας, γι' αυτό και θα πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουμε το αδιανόητο. Αυτό που κάθε φορά περιγράφεται ως αδιανόητο είναι το αμιγώς ανθρώπινο. Η βία ενάντια στη γυναίκα δεν είναι ούτε νεοφιλελεύθερη ούτε παλαιο-σοσιαλιστική (χοντρές ανοησίες!), αλλά είναι βλακωδώς ανθρώπινη. Ο πολιτισμένος Sapiens φόρεσε το κουστούμι της Ηθικής, για να δικαιολογεί και να ξεπλένει έκτοτε τις σφαγές και τα εγκλήματα. Η ιλουστρασιόν όψη της Ηθικής χρησιμοποιείται εδώ ως το προκάλυμμα, ως το λευκό σεντόνι της αγνότητας και της τιμιότητας. Το ζώο είναι ενστικτωδώς (δηλαδή "κατά φύσιν") ηθικό. Το "ζώο-άνθρωπος" είναι από τον νόμο εξαναγκασμένο στην κοινωνική ηθική, η οποία όταν δεν αποδίδεται από τη δικαιοσύνη με στοχασμό και ορθοφροσύνη, εξαντλείται στις ευχές και στις προσευχές των καταπιεσμένων και των θυμάτων της βαρβαρότητας. Στη γυναίκα (το "δεύτερο φύλο"), όχι μόνο επειδή είναι η μανούλα μας, αλλά κυρίως γιατί συνεισφέρει τα πολλαπλάσια στην κοινωνία και στη ζωή, οφείλεται περισσότερος σεβασμός και αναγνώριση. Η βία και η βαρβαρότητα είναι η ανθρώπινη λαιμητόμος και το ανθρώπινο αδιέξοδο.

** Ο Δημήτρης Τσαρδάκης, είναι διδάκτωρ φιλοσοφίας του πανεπιστημίου της Φρανκφούρτης και ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Πατρών.*

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](http://capital.gr)